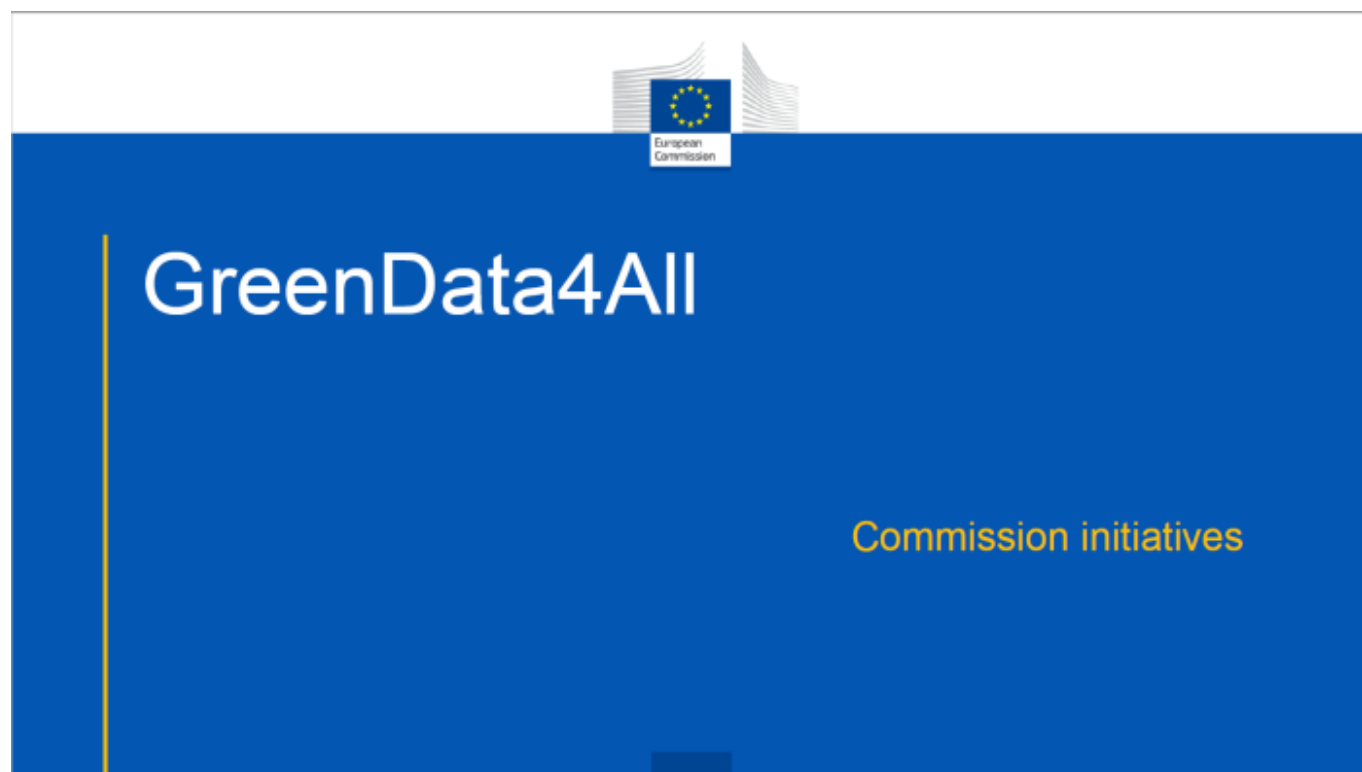

INICIJATIVA „ZELENI PODACI ZA SVE“ - Informacija o namjeri revizije EU INSPIRE direktive

04.06.2024 10:00

Europska strategija za podatke najavila je razvoj Zajedničkog europskog podatkovnog prostora za Zeleni plan, kako bi se iskoristio veliki potencijal podataka u potpori prioritetnim akcijama Zelenog plana vezanim za klimatske promjene, kružno gospodarstvo, nultu stopu zagađenja, bioraznolikost, krčenje šuma i osiguranje usklađenosti.

To uključuje pokretanje inicijative 'GreenData4All', koja se sastoji od procjene i eventualnog pregleda Direktive o uspostavi infrastrukture za prostorne informacije u EU (INSPIRE Direktiva 2007/2/EC), zajedno s Direktivom o pristupu informacijama o okolišu (Direktiva 2003/4/EC). Planovi GreenData4All za ažuriranje pravila o prostornim podacima o okolišu predstavljaju priliku za bolju upravu i pristup geoprostornim informacijama unutar Europske unije (EU). Cilj inicijative bio bi modernizirati obje direktive kako bi ih se uskladilo s suvremenim stanjem tehnologije; promicati aktivno širenje i dijeljenje podataka koje drže vlada i privatni sektor u podršci okolišnom zakonodavstvu i ciljevima Europskog zelenog plana; te definirati i implementirati interoperabilne građevne blokove za dijeljenje javnih podataka u podatkovnom prostoru Zelenog plana.

U svom programu rada za 2022. godinu, usvojenom 19. listopada 2021., Europska komisija je najavila da će, u sklopu Europskog zelenog plana, predložiti reviziju obiju direktiva, nakon njihove procjene u 2021. godini. Zakonodavni prijedlog, koji će biti popraćen procjenom utjecaja, prvotno se očekivao u četvrtom tromjesečju 2022. godine. Europska komisija objavila je poziv za dostavu prijedloga/primjedbi 26. veljače 2024., koji je bio otvoren za povratne informacije do 25. ožujka 2024.

Inicijativa „Zeleni podaci za sve“ (GreenDeal4All) će pridonijeti europskoj zelenoj i digitalnoj transformaciji ažuriranjem EU pravila o geoprostornim okolišnim podacima i o javnom pristupu okolišnim informacijama. Svrha je:

- omogućiti veću razmjenu podataka između javnog i privatnog sektora te s javnošću
- omogućiti sve prednosti dijeljenja podataka za inovacije vođene podacima i odluke temeljene na dokazima.

U odnosu na INSPIRE direktivu, inicijativa „Zeleni podaci za sve“ ima za cilj učiniti INSPIRE direktivu učinkovitim i troškovno isplativim instrumentom za razmjenu podataka o okolišu kao potporu razvoju politike zaštite okoliša i provedbu i prijelaz na održivije gospodarstvo, za što su potrebne dodatne regulacije INSPIRE direktive.

Navedeno će se ostvariti pojednostavljenjem i modernizacijom tehničkih odredbi za harmonizaciju podataka, mrežne usluge - uključujući opsežnu upotrebu sučelja za programiranje aplikacija (API) - i metapodataka, usklađivanjem karakteristika podataka i pravila o dijeljenju i ponovnoj uporabi podataka s relevantnim horizontalnim zakonodavstvom, razmatranjem fleksibilnih rješenja za postavljanje karakteristika podataka i standarde dijeljenja podataka kroz fleksibilnu koordinaciju mehanizama kako bi navedeni bili spremni za budućnost i kako bi bili tehnološki neutralni, ali i na drugim razinama kao što su obuhvaćeni podaci (razlikovanje okolišnih podataka i ostalih podataka, korištenje drugih neprostornih podataka okolišnih podataka kroz povezivanje atributa na prostorne podatke ili kao zasebne skupove podataka) te na organizacijskoj/upravljačkoj strukturi i drugo.

U tu svrhu, EuroGeographics, neprofitna udruga za nacionalne kartografske, katastarske i zemljišne registarske vlasti Europe (NMCAs) pozvala je sve da daju svoje primjedbe i prijedloge. Jedno od rješenja razmatranih u ovom Pozivu je preusmjeravanje opsega INSPIRE Direktive na podatke o okolišu, dok bi ne-okolišni podaci (katastarske parcele i poljoprivredne parcele, zgrade, cestovne mreže itd.) bili izvan opsega – te bi ih pokrivali drugi sektorski alati. Svi su pozdravili modernizaciju pravila INSPIRE Direktive, ali su upozorili da uklanjanje lokacijskih podataka iz njenog opsega može dovesti do slabe ili nikakve uprave u geoprostornom sektoru. Dodano je da bi inicijativa GreenData4All trebala uključivati posebno poglavlje o geoprostornim podacima i njihovoj ulozi u podatkovnom prostoru Zelenog plana, napominjući da je uključenje NMCAs ključno za prevladavanje nedostataka u postojećem upravljanju.

Ostala mišljenja možete naći na sljedećoj poveznici:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13170-GreenData4All-updated-rules-on-geospatial-environmental-data-and-access-to-environmental-information/feedback_en?p_id=32551842

Zakonodavni prijedlog se sada planira za prvo tromjesečje 2025. godine.

